

ОСВІТА ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ СПЕЦІАЛІСТА КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

У сучасних умовах формування розвитку суспільства та в епоху трансформаційних перетворень значення освіти є одним із пріоритетних чинників творення життєвого шляху людини і суспільства. Не секрет, що успіх закладів культури і надання якісних послуг, які задовольняють духовні потреби населення, визначається рівнем кваліфікації спеціалістів.

Освіта — це цілеспрямований процес виховання і навчання в інтересах людини, суспільства, держави, що супроводжується констатацією досягнення громадянином встановлених державою освітньо-кваліфікаційних рівнів. У широкому розумінні слово «освіта» охоплює всі форми навмисного і ненавмисного впливу середовища на людину, які поряд із самоосвітою та самовихованням формують і розвивають її особистість [1].

Як зазначав український філософ і поет Григорій Сковорода, всі нещастя людини — саме через неправильне, недостатнє пізнання своїх здібностей, самої себе. Він також вважав, що побудувати справді гуманне суспільство можна лише на основі освіти і самопізнання [2, с. 29]. У сучасному світі освіта — складне й багатоманітне суспільне явище, сфера передавання, засвоєння й перероблення знань і соціального досвіду.

Підготовка кадрів для культурної діяльності почалась у перші роки радянської влади. Система культурно-просвітницької освіти була системою спеціальних навчальних закладів, що пропонували

декілька стадій: середньо-спеціальна, вища і післявишівська освіта. Так, інститути культури готували спеціалістів, у кваліфікаційну характеристику яких входили: обов'язкове володіння систематизованими теоретичними знаннями у сфері культури і мистецтва, вміннями і навиками організації народної творчості. Культурно-просвітницька освіта була інтегративним, складним напрямом, що мав єдині підстави, цільові орієнтації, і був пов'язаним взаємозв'язками і взаємовпливом із широким соціокультурним контекстом, з економічними, політичними, правовими та іншими процесами суспільного життя у межах радянської епохи [3, с. 1–26].

Нині увага до підготовки кадрів для закладів культури значно послабшала. Реальний стан речей невтішний: понад 50% клубних працівників і близько 30% бібліотечних у сільській місцевості не мають спеціальної освіти [4, с. 9], а більшість випускників уникають можливості почати свій творчий шлях у закладах культури сільської місцевості. Це обумовлено тим, що сільська молодь після отримання освіти не повертається в село й знаходить роботу в містах, в інших сферах діяльності, а міські жителі навіть слухати про це не хочуть [6, с. 127]. У чому ж причина? Ця проблема виникає ще з першого курсу навчання, коли студентам не формують відчуття обов'язку працювати там, де вони потрібні. На думку О. Васильєвої, небажання молоді повертатися або приїжджати працювати у сільську місцевість пов'язано з недостатньо розвинутою інфраструктурою та незадовільними умовами проживання [6, с. 127]. Тому ситуація стає вкрай гострою, про що свідчить низка суперечностей, які виникли у результаті дослідження:

- неprestижність професії, занижений рівень заробітної плати;
 - загострення соціальної ситуації в результаті дій державних органів (невиконання соціальних гарантій, ігнорування законних прав на соціальну допомогу та надання пільг);
 - відсутність чітких теоретичних та практичних основ цієї підготовки;
 - відсутність необхідної кількості кваліфікованих кадрів;
 - недостатня можливість системи професійної освіти.
- Однак не можна нехтувати й тими факторами, які часто-густо

впливають на нестабільність та розвиток кризових явищ у підготовці кадрів сфери культури. Серед них:

- відсутня пропаганда професії для школярів старших класів;
- слабка організація у навчальних закладах довшівської підготовки;
- обмежена доступність на бюджетну форму навчання;
- невідповідність методів навчання сучасним вимогам;
- погана забезпеченість навчальних закладів висококваліфікованими спеціалістами;
- погана методична забезпеченість;
- недостатня підготовленість випускників до практичної діяльності у закладах культури.

Якісний кадровий потенціал є вирішальним фактором як на рівні закладів культури сіл та селищ, так і всієї країни загалом. Тому держава має поступово вдосконалювати систему професійної підготовки, щоб вона відповідала потребам і молодих і дорослих людей у набутті хорошої професійної підготовки.

1. А. С. Васильченко. Управління трудовим потенціалом : Навч. пос. [Текст] / А. С. Васильченко, А. М. Гриненко, О. А. Грішнова, Л. П. Кедр. — К., 2005.

2. Соціологія молоді [Електронний ресурс]. — Режим доступу: // http://nebo-ok_socologua-molod_585_page_29/

3. Архангельский Ю. Е. Культурно-просветительное образование и его ценностные основания в организации художественной жизни [Текст] / Ю. Е. Архангельский // Аналітика культури. — 2011. — № 19. — С. 1–26.

4. Кононенко Л. М. Українська культура і мистецтво на сучасному державотворчому процесі [Текст] / Л. М. Кононенко // Тези доп. наук.-практ. конф. — К., 2000.

5. Васильєва О. О. Соціально-економічні проблеми кадрового забезпечення сільськогосподарських підприємств [Текст] / О. О. Васильєва // Економіка сільського господарства і АПК. — 2012. — № 5. — С. 125–127.